

Politisk stabilitet er forbundet med væsentlige økonomiske problemer

Børsen den 17 oktober 2024

Danmark har sin første stabile flertalsregering siden 1971, og en af de grundlæggende, officielle idéer bag SVM-regeringen er, at der er behov for politisk stabilitet for at få ting gjort: Nødvendige reformer kan besluttes, og politik gennemføres, når man undgår det uoverskuelige spil omkring mindretalsregeringer og de 12 partier i Folketinget.

Det samme argument fremføres nogle gange om det, man kalder 'developmental authoritarianism' – en eufemisme for diktaturer i økonomisk vækst. Fortalerne for systemet overser dog, at der også er væsentlige økonomiske problemer forbundet med politisk stabilitet.

Udfordringen ligger i at forstå alle de potentielle konsekvenser af politisk stabilitet, og at de positive er nemmest at se. Hvis der er stabilitet, behøver ledende politikere ikke at bekymre sig om at appellere til vælgerne og kan derfor tage nødvendige beslutninger, selvom de kan være upopulære blandt væsentlige vælgergrupper.

De negative konsekvenser kommer, uanset om politikerne er kompetente eller ej

Regeringen behøver heller ikke at lave brede kompromiser med oppositionen, der kan gøre aftaler langt dyrere og komplicerede, når krav fra en række modsatrettede interesser skal tages med.

Med politisk stabilitet kan regeringen også tage beslutninger på længere sigt, fordi den ikke på samme måde har behov for at tage hensyn til fnidderfnadder lige nu og her.

Sidst, men ikke mindst, kan stabiliteten føre til større politisk forudsigelighed, hvilket ofte tillader virksomheder at investere mere og på længere sigt. Alle disse forhold ville føre til mere økonomisk vækst på længere sigt.

Der er dog en bagside ved stabiliteten, da stor politisk stabilitet også gør det muligt at tage for mange beslutninger og at tage dem for hurtigt uden ordentlig konsultation eller debat. Mange af de ekstra beslutninger vil derfor være dårlig og ofte uigennemtænkt politik.

Stabiliteten gør det også langt lettere for særinteresser at lobbye regeringen og få politik gennemført, der kun gavner dem selv. I værste fald tillader politisk stabilitet, at regeringen bevidst fører politik for at skabe venner i erhvervslivet – et fænomen, der kaldes 'rent-creation' – der fortsat støtter den.

Man ser derfor ofte mere lobbyisme og til tider direkte korrupcion i politisk stabile samfund, mens en mere kaotisk demokratisk proces gør effektiv lobbying dyr og besværlig.

Da Dansk Industris direktør, Lars Sandahl Sørensen, for eksempel efter Folketingsvalget i 2022 argumenterede for en bred regering, der kunne få noget gjort, så han ligesom mange andre vælgere

kun de umiddelbare, positive konsekvenser af stabiliteten. Men de positive konsekvenser kommer kun, hvis man har økonomisk kompetente og nogenlunde uselviske, ledende politikere i regeringen.

De negative konsekvenser kommer, uanset om politikerne er kompetente eller ej. Spørgsmålet er, om balancen i det politiske Danmark ikke er tippet mod for meget stabilitet.

Christian Bjørnskov